

TOSHKENT DAVLAT STOMATOLOGIYA INSTITUTI

Stomatologiya fakulteti 211-B guruh talabasi

Muxammadaliyev Salohiddinning

Olinmaydigan Tish Protezlari fanidan

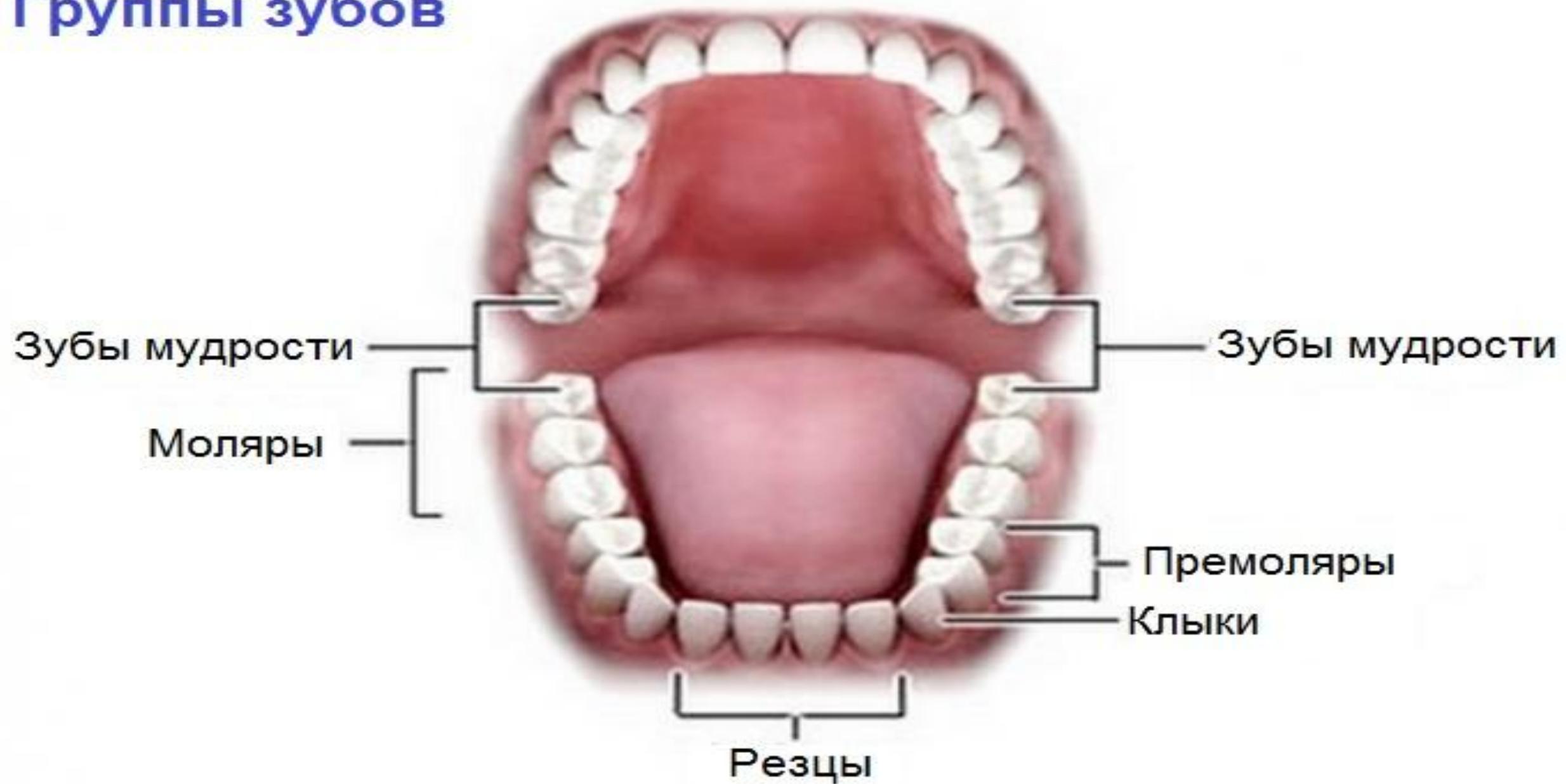
Mustaqil ishi

- Mavzu: Tishlarning patalogik qimirlashi. Patalogik tish milk cho`ntagining chuqurligini aniqlash. Tishsiz alveolyar o`sintani tekshirish. Og`iz bo`shlig`ining shilliq qavatini beriluvchanligini tekshirish usullari.
- Diagnostik modellarni o`rganish.

Tishlar toj qismini ko`rikdan o`tkazishda pastki jag` harakati aloqasini harakterlovchi, okklyuzon siyqalanish qirralari (odatda 25 yoshdan katta) mavjudligini aniqlash mumkin.

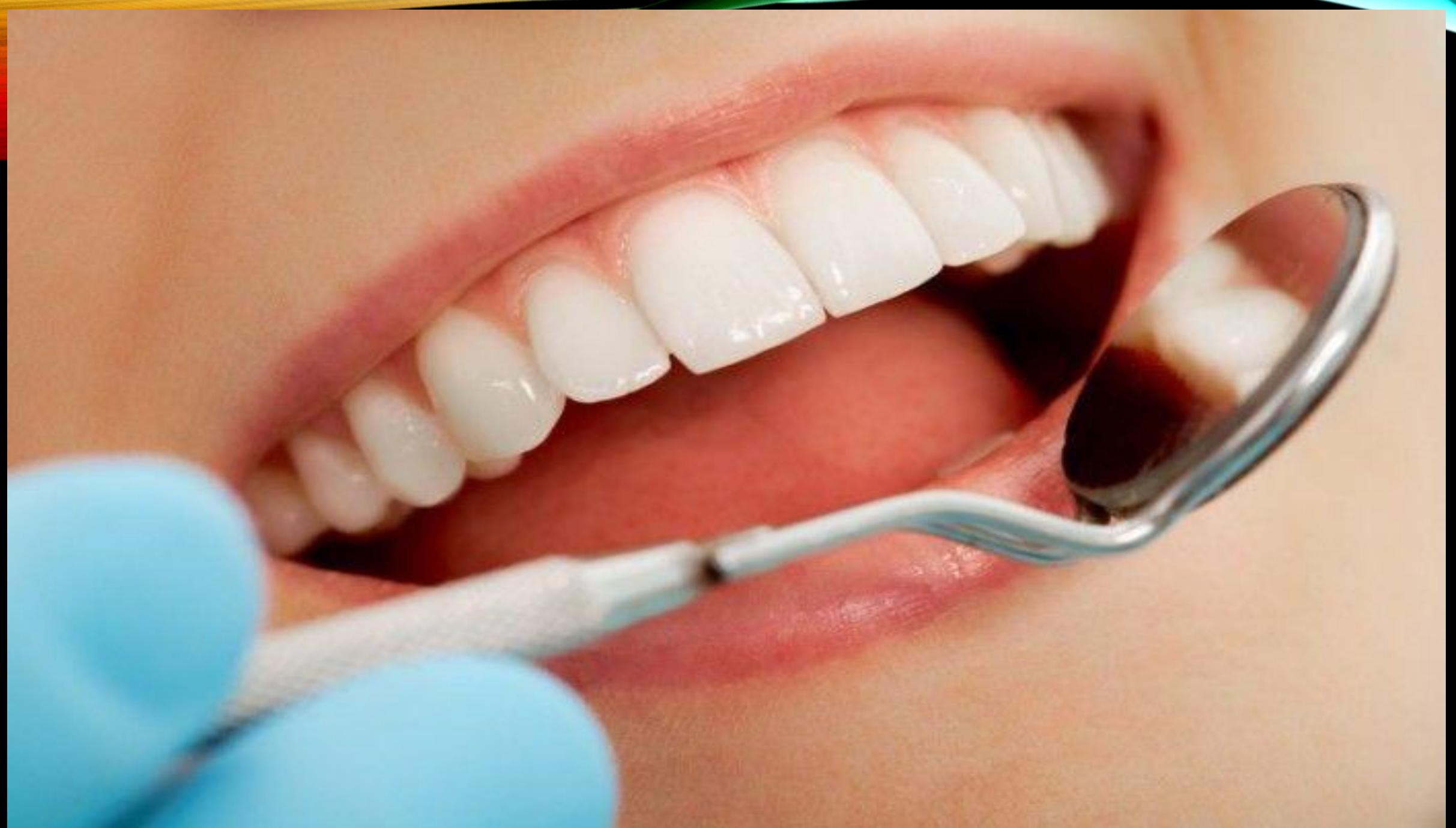
Tishning siljishini paradontit yoki paradantoz belgilaridan biri hisoblanadi. Pintset yordamida tishlarning siljishi darajasini aniqlash mumkin.

Группы зубов

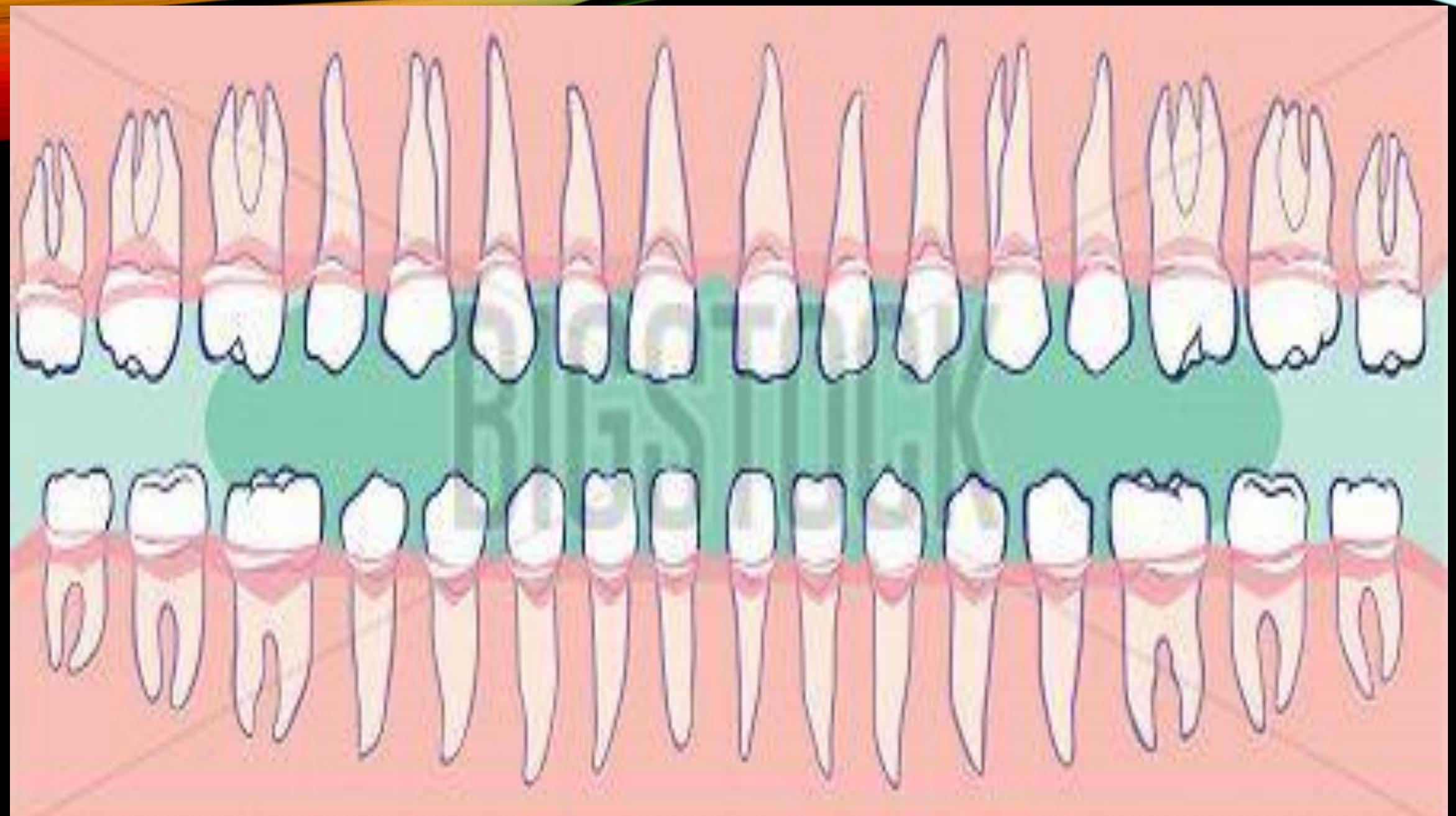
- Tishlar qimirlashining to`rtta turi mavjud
- bo`lib, ular quyidagilardir:
- 1-darajada. Tishlarning vestibilo-oral yo`nalishlarida siljishi belgilanadi, bunda siljish darajasi 1mmdan oshmaydi.

- Tishlar qimirlashining 2-darajasida: bunda
- Vestibilo-oral qimirlashiga tishlarning
- mezio-distal yo`nalishda siljishi ham
  - qo`shiladi. Bunda tishning siljish
- Darajasi 1mmdan oshadi.

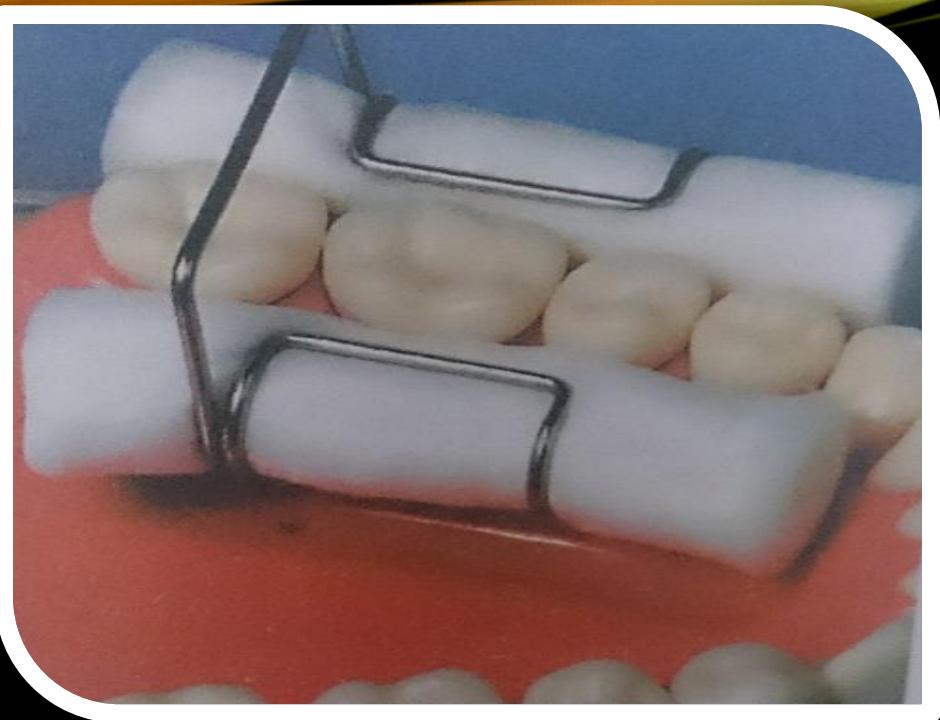
- Tishlar qimirlashining 3-darajasida: bunda
  - Tishlar suriluvchan va yo`nalishda
  - rezorbsiya oqibatida ularning a`lveolyar
  - Devori uchigacha bo`ladi.
-
- Tishlar qimirlashining 4- darajasida: bunda tishlar o`z o`qi atrofida erkin aylanadi.

- Qimirlashning uchinchi va to`rtinchi darajasida ko`pincha paradontga e`tibor berilmaydigan, o`tkazib yuborilgan o`zgarishlari haqida guvohlik beradi(D. A. Entin).
- Tishlarning patalogik qimirlashi milk cho`ntaklari patalogiyasining mavjudligi bilan bog`liqdir.

- Ularning mavjudligi va chuqurligi zond bilan tekshiriladi. Bir vaqtning o`zida milk chetining qochishi va holati aniqlanadi.
- Tishlarning qimirlash darajasini aniqlashning keng tarqalgan usuli qisqich(pinset) vositasi bo`lib, u jiddiy kamchiliklarga ega. Bunga aniqlikning yo`qligi kiradi, chunki tebranish amplitudasi birligida aniqlanmaydi.

- Bu usulda tish ekskursiyasini faqat ko`z bilan ko`rish mumkin. Bu kamchiliklar paradont patalogiyasini erta aniqlash usulini qo`llashga imkon bermaydi va keyinchalik uning tashxis qo`yishdagi bahosini pasaytiradi. Tishlar qimirlashini tekshirishning tasvirlangan usuli takomillashmaganligi, aniqroq va nafaqat o`z-o`zidan qimirlashini ro`yxatga olish

- Imkonini beradigan, balki ma`lum
- birlikda uni o`lchash mumkin bo`lgan
- yangi usullarni izlab topishga sabab
- bo`ldi.

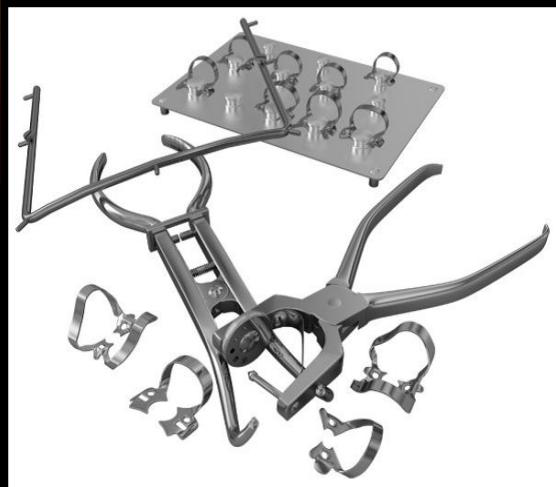
- Jag`ning tishsiz alveolyar ravog`ini
- tekshirish, protez yotadigan maydonini
- dastlab ko`zdan kechirish, palpatsiya
- Keyinchalik esa jag`ning diagnostik

- Modelni o`rganish yo`li bilan o`tkaziladi.
- Tekshirishda birinchi navbatda shilliq qavatning namligi va pardaning rangi (och pushti, giperemiyada yorqin qizil, dimlanish hodisalarida ko`karganlik)
- butunligi(shilliq pardaning ezilib chaqalanishi, ko`pincha shilliq parda yonidagi bo`rtmachaning pastki jag` protez chegarasida va alveolyar
- bo`rtmaning yuqori jag`da joylashgan

- Strangulation jo`yaklar), shilliq pardaning “Xo`roz toji,, ko`rinishiga ega ekanligiga e`tibor beriladi.
- Bunda alveolyar tojning balandligi shaklini(aylana, uchli) uning yoyilish harakteri, atrofiyasi(o`rta miyona, o`rta)
- Tish oldirgandan so`ng ularning o`rnidagi jarohatni yomon tozalash natijasida paydo bo`ladigan o`tkir asoratlar mavjudligining aks etganligini

- (balandlik bir meyorda emas),
- ekzostozlar osongina aniqlanadi. Yuqori jag`da alveolar bo`rtmaga, uning kattaligi qoplaydigan shilliq qavatning qalinligi, bazan esa pastki jag` shilliq qavatida uchinchi oziq tish olib tashlangandan keyin paydo bo`ladigan bo`rtmaga ahamyat berish muhimdir.

- Shuningdek tekshirishda shilliq qavatdagi burmalar , toj yoki uning yoyilishi uchi bo`yicha borishini sezish mumkin. Bu yerda og`irlilik, jarohatlar, tish olish va protez qo`yishdagi qo`pol operatsiyalardan keyin shilliq qavatda chandiqlar bo`lishi mumkin (alveolyar o`simta tagi yoki uchida). Har doim til va lab yuganchalarini biriktiradigan va ularning qimirlash joyini tekshirish mumkin.

- Paypaslash orqali alveolyar maydon
- relefi (silliq, egri-, bugri), shilliq
- qavatning beriluvchanligi (beriluvchan,
- qalin va boshqa), alveolyar toj yoki
- uning yoyilishi bo`yicha boradigan
- burmalarning qimirlashi, ayniqsa, til
- tomonidan ularni tegishli barmoq
- harakatida to`g`rlanishi aniqlanadi.
- Paypaslash yashirin suyak o`sishini
aniqlash imkonini beradi,

- Bunda sekin bosilganda og`riq hosil bo`lishini, keyinchalik bu holat protezdan foydalanishni qiyinlashtiradi.
- Pastki jag` shilliq qavatida bo`rtmaning qalinligi va ularning qimirlash darajasini aniqlash maqsadida albatta paypaslash o`tkaziladi.

- Shilliq pardada (<xo`roz toji>) ko`pincha
- Alveolyar o`samtaning yuqori yoki pastki
- Jag` alveolyar chetida oldingi fishlar
  - olingandan so`ng uchraydigan
- milkning qimirlash darajasini aniqlash
- zarurdir.

E`tiboringiz uchun rahmat